

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ

ΔΙΚΤΥΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ
2012 - 2015

Δίκτυο Υπηρεσιών Πληροφόρησης & Συμβουλευτικής εργαζομένων

Ασφαλιστικά Θέματα

«Απασχόληση Συνταξιούχων»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Συνταξιούχοι γήρατος φορέων κύριας ασφάλισης που αναλαμβάνουν μισθωτή εργασία....	2
2. Συνταξιούχοι γήρατος φορέων κύριας ασφάλισης που αυτοαπασχολούνται	3
3. Συνταξιούχοι αναπηρίας φορέων κύριας ασφάλισης που αναλαμβάνουν εργασία ή αυτοαπασχολούνται	3
4. Ο χρόνος ασφάλισης των συνταξιούχων απασχολούμενων	3
5. Διαδικασία.....	4
6. Εξαιρέσεις	4
7. Ισχύς.....	4
8. Αναλογική εφαρμογή στους συνταξιούχους του Δημοσίου.....	4
Πηγές.....	5
Συντακτική ομάδα	5

ΘΕΜΑ	ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ
Συνταξιούχοι που αναλαμβάνουν μισθωτή εργασία	Έως 55 ετών : Αναστολή καταβολής της κύριας και επικουρικής σύνταξής τους, έως το 55ο έτος ηλικίας.
	Άνω των 55 ετών: Καταβολή του μεικτού ποσού της κύριας σύνταξης, έως το 30πλάσιο του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη, το υπόλοιπο μειωμένο κατά 70%. Κανονική καταβολή της επικουρικής σύνταξης.
Συνταξιούχοι που αυτοαπασχολούνται	Έως 55 ετών : Αναστολή καταβολής της κύριας και επικουρικής σύνταξης, έως το 55ο έτος ηλικίας. Πλήρης καταβολή των εισφορών στα ταμεία ασφάλισης.
	Άνω των 55 ετών: Περικοπή του υπερβάλλοντος ποσού των 60 ημερομισθίων ανειδίκευτου εργάτη, από την κύρια σύνταξη. Κανονική η καταβολή της επικουρικής σύνταξης. Καταβολή προσαυξημένων ασφαλιστικών εισφορών κατά 50%.
Συνταξιούχοι αναπηρίας που αναλαμβάνουν εργασία ή αυτοαπασχολούνται	Διακοπή συνταξιοδότησης, εφόσον από την εργασία τους αποκερδαίνουν περισσότερα από έναν υγιή εργαζόμενο .
Σχετική Νομοθεσία	Ν. 2676/1999 και τροποποιήσεις, Εγκύκλιοι ασφαλιστικών ταμείων

Απασχόληση συνταξιούχων

Η απασχόληση των συνταξιούχων ρυθμίζεται καταρχήν από το άρθρο 63 του Ν. 2676/1999, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 του Ν. 3863/2010. Αναφορικά με την απασχόληση των συνταξιούχων, ισχύουν τα εξής:

1. Συνταξιούχοι γήρατος φορέων κύριας ασφάλισης που αναλαμβάνουν μισθωτή εργασία:

α) Συνταξιούχοι έως 55 ετών :

Για τους συνταξιούχους γήρατος φορέων κύριας ασφάλισης οι οποίοι απασχολούνται ως μισθωτοί (με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας) αναστέλλεται η καταβολή της κύριας και της επικουρικής σύνταξής τους, μέχρις ότου συμπληρώσουν το 55ο έτος της ηλικίας τους.

β) Συνταξιούχοι άνω των 55 ετών :

Μετά τη συμπλήρωση του ανωτέρω ηλικιακού ορίου, οι συνταξιούχοι (άνω των 55 ετών) ως προς την κύρια σύνταξή τους : λαμβάνουν μόνο το μεικτό ποσό της σύνταξης αυτής, το οποίο αντιστοιχεί σε 30 ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη. Το υπόλοιπο της κύριας σύνταξης τους καταβάλλεται μειωμένο κατά 70%. Η επικουρική σύνταξη καταβάλλεται χωρίς περικοπή.

Παρατηρήσεις :

Ο ανωτέρω περιορισμός των 30 ημερομισθίων προσαυξάνεται κατά 6 ημερομίσθια για κάθε ανήλικο παιδί ή παιδί που σπουδάζει σε ανώτερες ή ανώτατες σπουδές καθώς και για κάθε ανίκανο για βιοποριστική εργασία τέκνο.

Σε περίπτωση συρροής συντάξεων, η μείωση γίνεται στο ποσό της μεγαλύτερης κύριας σύνταξης και εφόσον αυτό δεν επαρκεί, το υπόλοιπο ποσό περικόπτεται από την αμέσως επόμενη ή επόμενες σε ύψος κύριες συντάξεις.

Στις περιπτώσεις δικαιούχων κατώτατων ορίων κύριας σύνταξης, η σύνταξη περιορίζεται στο οργανικό ποσό για όσο διάστημα διαρκεί η εργασία, και εφόσον αυτή υπερβαίνει το 30πλασιο των ημερομισθίων του ανειδίκευτου εργάτη, τότε περικόπτεται αναλόγως.

Η καταβολή των εισφορών των συνταξιούχων στα ταμεία ασφάλισης, λόγω της απασχόλησής τους, γίνεται κανονικά, με τους απασχολούμενους να καταβάλουν πλήρως τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές, όπως επίσης και οι εργοδότες αυτών.

2. Συνταξιούχοι γήρατος φορέων κύριας ασφάλισης που αυτοαπασχολούνται:

Στην περίπτωση αυτή υπάγονται συνταξιούχοι οι οποίοι ασκούν παράλληλα με τη σύνταξή τους δραστηριότητα που υπάγεται στην ασφάλιση είτε του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ) είτε του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (ΕΤΑΑ). Για αυτούς ισχύουν τα εξής :

α) Συνταξιούχοι έως 55 ετών :

Αναστέλλεται η κύρια και η επικουρική σύνταξη και ο απασχολούμενος συνταξιούχος οφείλει να καταβάλει κανονικά τις εισφορές στα ταμεία ασφάλισης.

β) Συνταξιούχοι 55 ετών και άνω :

Περικόπτεται από την σύνταξή τους (ή τις συντάξεις τους) το ποσό που υπερβαίνει τα εξήντα (60) ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτά διαμορφώνονται και ισχύουν την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους. Η επικουρική σύνταξη δεν συνυπολογίζεται για τον ανωτέρω περιορισμό και καταβάλλεται κανονικά. Για κάθε ανήλικο παιδί ή παιδί που σπουδάζει σε ανώτερες ή ανώτατες σπουδές καθώς και για κάθε ανίκανο για βιοποριστική εργασία τέκνο τα ανωτέρω ημερομίσθια προσαυξάνονται κατά έξι.

Αναφορικά με τις ασφαλιστικές εισφορές, οι απασχολούμενοι αυτής της κατηγορίας, καταβάλλουν τις ασφαλιστικές εισφορές προσαυξημένους κατά 50%. Από την προσαύξηση αυτή απαλλάσσονται οι συνταξιούχοι που λόγω της απασχόλησής τους υπάγονταν σε περισσότερους του ενός φορείς κοινωνικής ασφάλισης, ή το Δημόσιο και οι οποίοι μετά τη συνταξιοδότησή τους, συνεχίζουν την ασφάλισή τους στον οικείο φορέα.

3. Συνταξιούχοι αναπηρίας φορέων κύριας ασφάλισης που αναλαμβάνουν εργασία ή αυτοαπασχολούνται:

Οι συνταξιούχοι της κατηγορίας αυτής υφίστανται διακοπή της συνταξιοδότησής τους, εφόσον από την εργασίας τους αποκερδαίνουν περισσότερα από έναν υγιή εργαζόμενο.

4. Ο χρόνος ασφάλισης των συνταξιούχων απασχολούμενων:

Ο συνταξιούχος που αναλαμβάνει εργασία ή αυτοαπασχολείται μπορεί να χρησιμοποιήσει το χρόνο ασφάλισης κατά το διάστημα της αναστολής, ή περικοπής της σύνταξης, ή της καταβολής προσαυξημένων ή μη ασφαλιστικών εισφορών, για την προσαύξηση της σύνταξης από τον φορέα που συνταξιοδοτείται, ή για τη θεμελίωση νέου συνταξιοδοτικού δικαιώματος από άλλο φορέα, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί διπλοσυνταξιούχων.

Σε περίπτωση αξιοποίησης του χρόνου στον φορέα από τον οποίο συνταξιοδοτείται, ο υπολογισμός για την προσαύξηση της ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης γίνεται με ποσοστό 1,714% επί των συντάξιμων αποδοχών, οι οποίες δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερες του 25πλάσιου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, ή επί των ασφαλιστικών κατηγοριών, για κάθε έτος συντάξιμης υπηρεσίας ή 300 ημέρες εργασίας.

5. Διαδικασία:

Οι συνταξιούχοι των παραγράφων 1, 2 και 4 του παρόντος υποχρεούνται, πριν αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχοληθούν, να υποβάλουν σχετική δήλωση φορέα ή στους φορείς από τους οποίους συνταξιοδοτούνται για κύρια σύνταξη. Στους φορείς επικουρικής ασφάλισης υποβάλλεται σχετική δήλωση από τους συνταξιούχους αναπηρίας, καθώς και από τους συνταξιούχους γήρατος, εφόσον οι τελευταίοι δεν έχουν συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας.

Εφόσον παραληφθεί αυτή η υποχρέωση, καταλογίζεται σε βάρος του συνταξιούχου το ποσό των συντάξεων που έλαβε κατά το χρονικό διάστημα της εργασίας του ή κατά το διάστημα που αυτοαπασχολείται και επιβάλλεται επιπλέον πρόστιμο επί του ποσού αυτού, ίσο με το νόμιμο τόκο υπερημερίας. Το καταλογιζόμενο αυτό ποσό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από δύο (2) μηνιαίες συντάξεις ακόμη και αν το διάστημα εργασίας ή απασχόλησης είναι μικρότερο.

6. Εξαιρέσεις:

Από τις ανωτέρω ρυθμίσεις εξαιρούνται :

α) ο επιζών των συζύγων,

β) οι συνταξιούχοι του ΟΓΑ,

γ) οι πολύτεκνοι των οποίων το ένα τουλάχιστον των τέκνων είναι ανήλικο,

ή σπουδάζει σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και έως τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας του ή είναι ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία,

δ) τα πρόσωπα για τα οποία ισχύουν οι διατάξεις περί διακινούμενων ασφαλισμένων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και των διμερών συμβάσεων κοινωνικής ασφάλειας,

ε) τα πρόσωπα που συνταξιοδοτήθηκαν με το ν. 3185/2003 (ιπτάμενοι χειριστές καθώς και ιπτάμενοι συνοδοί και φροντιστές της Ολυμπιακής Αεροπορίας και Ολυμπιακής Αεροπλοΐας) και μέχρι τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας τους.

στ) οι συνταξιούχοι του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου που παρέχουν εκπαιδευτικό έργο στη Δημόσια Εκπαίδευση, μέχρι την 31.12.2014.

7. Ισχύς:

Οι ανωτέρω ρυθμίσεις ισχύουν για όσους συνταξιούχους ανέλαβαν εργασία από τις 15.7.2010 και εφεξής. Για τους συνταξιούχους που έχουν ήδη αναλάβει εργασία ή αυτοαπασχολούνται έως τις 14.7.2010 και για τους οποίους δεν ισχύει το καθεστώς του νόμου 2676/1999 (ως είχε έως τις 14.7.2010) καταλαμβάνονται από τις ανωτέρω διατάξεις από την 1η.1.2013. Για τους συνταξιούχους που έχουν ήδη αναλάβει εργασία ή αυτοαπασχολούνται και εμπίπτουν στις ρυθμίσεις του άρθρου 63 του Ν. 2676/1999 όπως αυτό ίσχυε έως τις 14.7.2010, εφαρμόζεται το παρόν καθεστώς από 1η.1.2013.

8. Αναλογική εφαρμογή στους συνταξιούχους του Δημοσίου:

Οι διατάξεις που αφορούν την απασχόληση συνταξιούχων που αναλαμβάνουν μισθωτή εργασία (υπό 1 ως άνω), όπως ισχύουν έχουν ανάλογη εφαρμογή και στους συνταξιούχους του Δημοσίου, οι οποίοι εργάζονται εκτός του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και στους συνταξιούχους στρατιωτικούς, για τους οποίους όμως το αναφερόμενο όριο ηλικίας μειώνεται κατά δύο έτη. Στην περίπτωση των συνταξιούχων του Δημοσίου η δήλωση έναρξης της απασχόλησης υποβάλλεται στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

Πηγές

Εγκύκλιος ΙΚΑ 20685/2010

Συντακτική ομάδα

Μαρία Κουφοπούλου